

Статистически одит в Статистиката на Швеция

Статистическият одит в Статистиката на Швеция (Statistics Sweden) (Zilhão and Bergdahl, 2006; Eiderbrant-Nilsson, 2004) се базира на приетата в Швеция дефиниция за качество в статистиката (5 компонента на качеството) и методологически публикации. Самите одитори трябва също да са методолози.

През 2000 г. Статистиката на Швеция започва да проявява интерес към одиторските дейности, започнати в някои водещи национални статистически институции, като тези на Канада, Великобритания и Холандия. Идеите за осъществяване на статистически одит в Статистиката на Швеция са представени на среща на ръководството през декември 2000 г. Те са приети с интерес, въпреки възникналите въпроси относно финансирането на евентуални одиторски дейности. През май 2001 г. е сформиран екип, който има задачата да развие принципите и методите за одит на всички статистически продукти в Статистиката на Швеция. През следващата година върху отделни статистически продукти се развиват и изпробват (тестват) модели и инструменти за самооценка и одит от външни екипи.

Следващият етап е изработването на петгодишна програма за статистически одит на всички продукти на Статистиката на Швеция. Програмата стартира през есента на 2002 г. Проектът предвижда одитът да се осъществява с помощта на определен брой препоръчани методи на работа и тествани ин-

струменти. Участниците в проекта се ангажират дейно в неговото трансформиране в постоянно провеждана дейност, което прави възможно първите одити да започнат едновременно със сформиранието на одиторския секретариат, който координира статистическия одит в Статистиката на Швеция.

Одиторският секретариат не е отделна организационна единица. Неговите трима членове работят в различни отдели на Статистиката на Швеция, като нито един от тях не е ангажиран с одит на пълно работно време - през първата година броят човечески часове, изразходвани за одит от секретариата като цяло, малко надвишава тези на един служител на пълно работно време.

Статистическият одит се състои от няколко основни етапа: подготовка, самооценка, партньорска проверка, доклад и планиране на дейностите, дейности и последващи стъпки.

Самооценката се извършва по отношение на административната информация, контакти с потребителите, управление и планиране, персонал, работна ситуация, компетентност, условия на производство, ИТ системи, събиране на данни, обработка на данни, разпространение, документация, последващи стъпки, оценяване, подобряване.

При партньорската проверка одиторски екип, състоящ се от трима одитори, посещава производителите на даден статистически продукт в рамките на пет работни дни. Екипът проучва съществуващата документация и я обсъжда с персонала. След това анализира и сравнява методите и практиките